

RAČUNOVODSTVO
OSNOVNE STUDIE

RAČUNOVODSTVO
STUDIJE MENAĐŽMENTA

UPRAVLJAČKO
RAČUNOVODSTVO

RAČUNOVODSTVO
TROŠKOVA

IZBORNI
PREDMETI

Predavači Linkovi Home

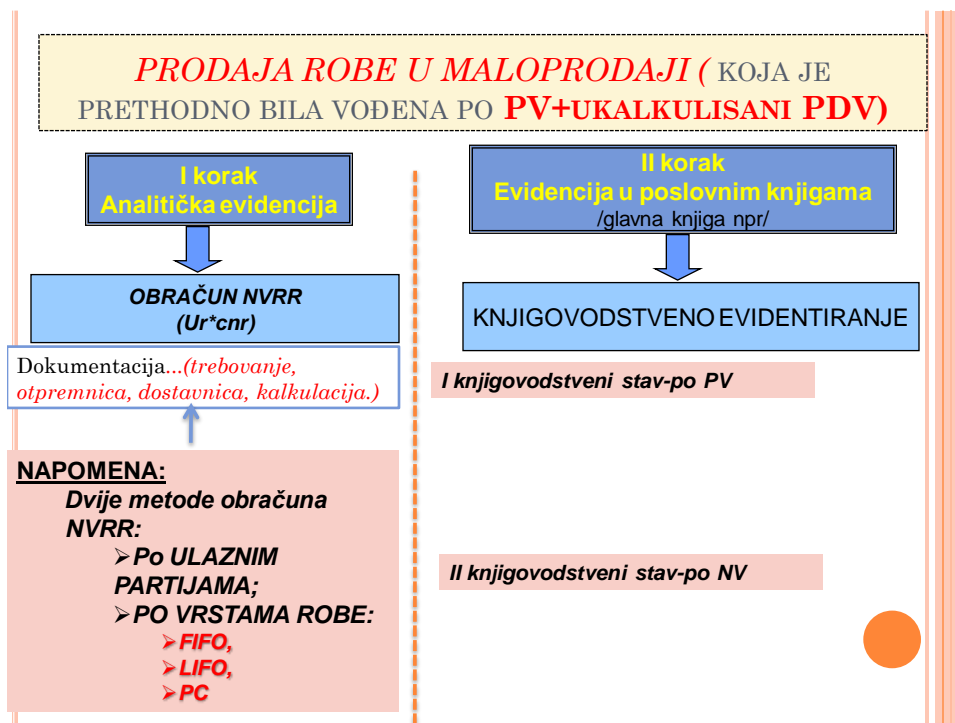
RAČUNOVODSTVO

XI PREDAVANJE

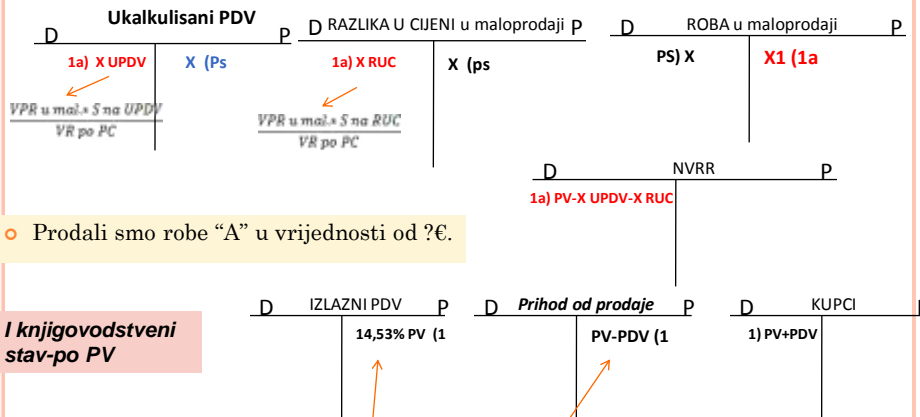
1

NVRR U MALOPRODAJI, TROŠKOVI ZARADA I NAKNADA ZARADA, TROŠKOVI AMORTIZACIJE ...

Docent dr Ana LalevićFilipović

I I II KNJIGOVODSTVENI STAV

- Prodali smo robe "A" u vrijednosti od ?€.

I knjigovodstveni stav-po PV

NAPOMENA!

- Pazar od prodate robe koji se svaki dan uplaćuje na tekući račun sadrži vrijednost prodate robe, ostvarenu RUC i iznos obračunatog PDV-a.
- Stoga je **NEOPHODNO DA SE IZ PRIHODA OD PRODAJE ISKLJUČI IZNOS OBRAČUNATOG PDV-a** i iskaže na odgovarajućem računu!
- Obračunati iznos PDV-a se ne uključuje u UP, već se naplaćuje od kupca....

PRIMJER...NABAVKA..(ZADATAK SA PRETHODNOG PREDAVANJA...) I PRODAJA ROBE U MALOPRODAJI....

- Dobavljač je isporučio trgovini ma malo 300 komada proizvoda "A" po cijeni od 50€ (bez PDVa).
 - Dobavljač je ispostavio fakturu br.7/19.

	Faktura br.7/19	IZNOS
1.	300*50	15.000
2.	Porez 17%	2.550
		17.550

- Roba je otpremljena u maloprodajni objekat sa razlikom u cijeni od 20% (marža).
 - Uraditi kalkulaciju PC?

1.	NV bez PDVa	15.000
2.	RUC (20%)	3.000
3.	PDV 17%	3.060
4.	Maloprodajna cijena	21.060

RJEŠENJE...

<table border="1"> <tr><th colspan="2">Ukalkulisani PDV</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td>2) 1.452</td><td>3.060 (1)</td></tr> <tr><td colspan="2">$\frac{10.000 + 3.060}{11.060}$</td></tr> </table>		Ukalkulisani PDV		D	P	2) 1.452	3.060 (1)	$\frac{10.000 + 3.060}{11.060}$		<table border="1"> <tr><th colspan="2">DOBAVLJAČ</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td></td><td>17.550 (1)</td></tr> </table>		DOBAVLJAČ		D	P		17.550 (1)	<table border="1"> <tr><th colspan="2">ROBA u maloprodaji</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td>1) 21.060</td><td>10.000 (2)</td></tr> </table>		ROBA u maloprodaji		D	P	1) 21.060	10.000 (2)	N A B A V K A	
Ukalkulisani PDV																											
D	P																										
2) 1.452	3.060 (1)																										
$\frac{10.000 + 3.060}{11.060}$																											
DOBAVLJAČ																											
D	P																										
	17.550 (1)																										
ROBA u maloprodaji																											
D	P																										
1) 21.060	10.000 (2)																										
<table border="1"> <tr><th colspan="2">ULAZNI PDV</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td>1) 2.550</td><td></td></tr> </table>		ULAZNI PDV		D	P	1) 2.550		<table border="1"> <tr><th colspan="2">RAZLIKA U CIJENI u maloprodaji</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td>2) 1.389</td><td>1) 3.000</td></tr> <tr><td colspan="2">$\frac{10.000 + 3.060}{11.060}$</td></tr> </table>		RAZLIKA U CIJENI u maloprodaji		D	P	2) 1.389	1) 3.000	$\frac{10.000 + 3.060}{11.060}$		<table border="1"> <tr><th colspan="2">NVRR</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td>2) 7.159</td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">$\frac{10.000 - 1.452 - 1.389}{11.060}$</td></tr> </table>		NVRR		D	P	2) 7.159		$\frac{10.000 - 1.452 - 1.389}{11.060}$	
ULAZNI PDV																											
D	P																										
1) 2.550																											
RAZLIKA U CIJENI u maloprodaji																											
D	P																										
2) 1.389	1) 3.000																										
$\frac{10.000 + 3.060}{11.060}$																											
NVRR																											
D	P																										
2) 7.159																											
$\frac{10.000 - 1.452 - 1.389}{11.060}$																											
<p>○ Prodali smo robe "A" u vrijednosti od 10.000€.</p>																											

I knjigovodstveni stav-po PV

<table border="1"> <tr><th colspan="2">IZLAZNI PDV</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td></td><td>1.453 (1)</td></tr> <tr><td colspan="2">$14,53\% * 10.000$</td></tr> </table>		IZLAZNI PDV		D	P		1.453 (1)	$14,53\% * 10.000$		<table border="1"> <tr><th colspan="2">Prihod od prodaje</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td></td><td>8.547 (1)</td></tr> <tr><td colspan="2">$10.000 - 1.453$</td></tr> </table>		Prihod od prodaje		D	P		8.547 (1)	$10.000 - 1.453$		<table border="1"> <tr><th colspan="2">KUPCI</th></tr> <tr><td>D</td><td>P</td></tr> <tr><td>1) 10.000</td><td></td></tr> </table>		KUPCI		D	P	1) 10.000	
IZLAZNI PDV																											
D	P																										
	1.453 (1)																										
$14,53\% * 10.000$																											
Prihod od prodaje																											
D	P																										
	8.547 (1)																										
$10.000 - 1.453$																											
KUPCI																											
D	P																										
1) 10.000																											

52 - TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA

- predstavljaju novčani izraz angažovanja i trošenja radne snage zaposlene u preduzeću.

- **MRS 19-Primanja zaposlenih**
 - Pojam primanja zaposlenih uređen je zakonskim i drugim propisima, ugovorom zaključenim između zaposlenog i poslodavca ...
- **NAPOMENA!**
 - Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja za 2010.god., treba da se izvrši obračun zarada i naknada zarada koji se odnose na 2010.godinu, nezavisno od toga da li je izvršena isplata do kraja obračunskog perioda, odnosno nezavisno od toga kada će biti izvršena isplata! (**načelo uzročnosti**)

ŠTA SAČINJAVA TROŠAK LIČNIH ZARADA I NAKNADA ZARADA?

52- TROŠAK LIČNIH ZARADA I NAKNADA ZARADA

- 1) **BRUTO ZARADE:**
 - ✓ *Vrijeme koje je radnik proveo na poslu*
- 2) **BRUTO DODATAK ZARADE:**
 - ✓ *Prekovremeni rad, noćni rad, rad za vrijeme državnih praznika;*
- 3) **BRUTO NAKNADE ZARADA:**
 - ✓ *...godišnji odmori, bolovanje...;*
- 4) **BRUTO PRIMANJA (preduzeće interno utvrđuje):**
 - ✓ *Naknade za odvojeni život, regres za godišnji odmor...*

52 - TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

- 520 - Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)
- 521 - Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca
- 522 - Troškovi naknada po ugovoru o djelu
- 523 - Troškovi naknada po autorskim ugovorima
- 524 - Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima
- 525 - Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora
- 526 - Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora
- 529 - Ostali lični rashodi i naknade

NA OSNOVU ČEGA SE VRŠI OBRAČUN TROŠKOVA LIČNIH ZARADA I NAKNADA ZARADA?

- **Kriterijumi** (*ostvareni učinak, kvalitet posla, složenost posla, stepen stručnosti*),
- **Pravilima i mjerilima** *koji su definisani opštim ili posebnim kolektivnim Ugovorom ili na osnovu*
- *usvojenog pravilnika o lični zaradama i naknadama zarada...*
- **NAPOMENA:**
 - Na **utvrđene iznose BZ** obračunavaju se obavezni porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada:
 - Porezi i doprinosi iz ličnih primanja zaposlenih
 - Doprinosi koji padaju na teret poslodavca
- **ZAKLJUČAK**
 - **BRUTO ZARADA** obuhvata:
 - NETO ZARADU
 - POREZ NA DOHODAH FIZIČKIH LICA:
 - DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE...

NA KOJI NAČIN SE VRŠI OBRAČUN BRUTO ZARADE?

- UKOLIKO JE PUNO
RADNO VRIJEME (176h)

ZARADA = *startni dio zarade + koeficijent složenosti uvećan za minuli rad*
* *obračunska vrijednost koeficijenta*

- UKOLIKO NIJE PUNO
RADNO VRIJEME (176h)

*(startni dio zarade + koeficijent složenosti uvećan za minuli rad * obračunska vrijednost koeficijenta)*

POJAŠNJENJE ELEMENATA ZA OBRAČUN BRUTO ZARADA!

- **Obračunska vrijednost koeficijenta** složenosti utvrđena je u mjesečnom bruto iznosu od najmanje 90€.
- **Startni dio zarade u bruto iznosu**, koji čini topli obrok i 1/12 regresa za korišćenje godišnjeg odmora, za period:
 - 1) od 1. januara do 30. juna 2011. godine iznosi najmanje 55% obračunske vrijednosti koeficijenta, tj (49,5€),
 - 2) od 1. jula do 31. decembra 2011. godine iznosi najmanje 60% obračunske vrijednosti koeficijenta, tj.(54,0€),
 - 3) od 1. januara do 30. juna 2012. godine iznosi najmanje 65% obračunske vrijednosti koeficijenta tj. (58,5€),
 - 4) od 1. jula do 31. decembra 2012. godine iznosi najmanje 70% obračunske vrijednosti koeficijenta tj. (63,0€).

POREZI I DOPRINOSI 2011.GODINA (NA TERET ZAPOSLENOG I POSLODAVCA..)

STOPA POREZA	9%
DOPRINOS PIO ZAPOSLENI	15%
DOPRINOS ZDRAVSTVO ZAP.	8.50%
DOPRINOS ZZZ ZAPOSLENI	0.50%
DOPRINOS PIO POSLODAVAC	5.50%
DOPRINOS ZDRAVSTVO POSL.	3.80%
DOPRINOS ZA OSIGURANJE OD NEZ. POSLODAVAC	0.50%
DOPRINOS ZA SSS	0.20%
DOPRINOS ZA PRIVREDNU KOMORU	0,27%
DOPRINOS ZA FOND RADA	0,2%
DOPRINOS ZA REHABILIT. INV.LICA	NPR. DO 5 ZAP. (6,48)
PRIREZ (OPŠTINA) OG	15%

OBRAČUN ZARADA MART 2011.GOD (MARKO MARKOVIĆ) -PRIMJER-

- *Obračun zarade za koeficijent složenosti 3, za radnika koji je imao 10 godina radnog staža (po osnovu čega mu se zarada za minuli rad uvećava za 5%). Radnik ima puno radno vrijeme (176h)*
- **BZ=333€**

koeficijent	Period 01.01 - 30.06.2011
3	49,50 + 3 * 1,05 * 90

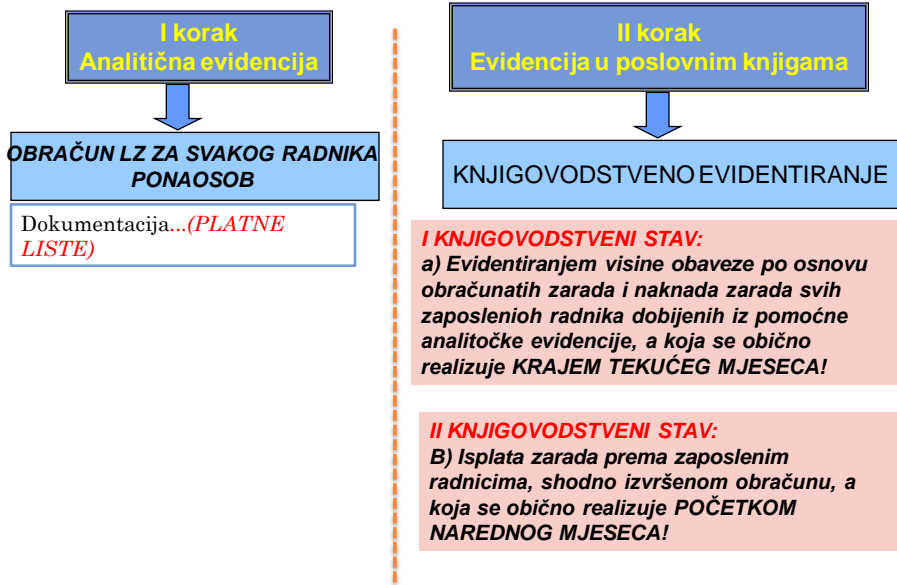
Red.br	Stavke	% Iznos	Iznos
1	Porez	9% od bruto	29.97
2	Doprinosi na teret zaposlenog :		79.92
	a) Doprinos za fond PIO	15% od bruto	49.95
	b) Doprinos za zdravstvo	8,5% od bruto	28.305
	c) Doprinos za osiguranje od nez	0,5% od bruto	1.665
3	Neto zarada (bruto -1 -2)		223.11
4	Doprinosi na teret poslodavca		41.35
	a) Doprinos za fond PIO	5,5% od bruto	18.32
	b) Doprinos za zdravstvo	3,8% od bruto	12.65
	c) Doprinos za osiguranje od nez	0,5% od bruto	1.67
	d) Doprinos za SSS	0,2% od bruto	0.67
	e) Doprinos za Privrednu komoru	0,27% od bruto	0.90
	f) Doprinos za fond rada	0,2% od bruto	0.67
	g) Doprinos za rehabilitaciju inv. lica	npr do 5 zaposl.	6.48
5	Prirez u Podgorici	15% od poreza	4.50

BITNO!!!

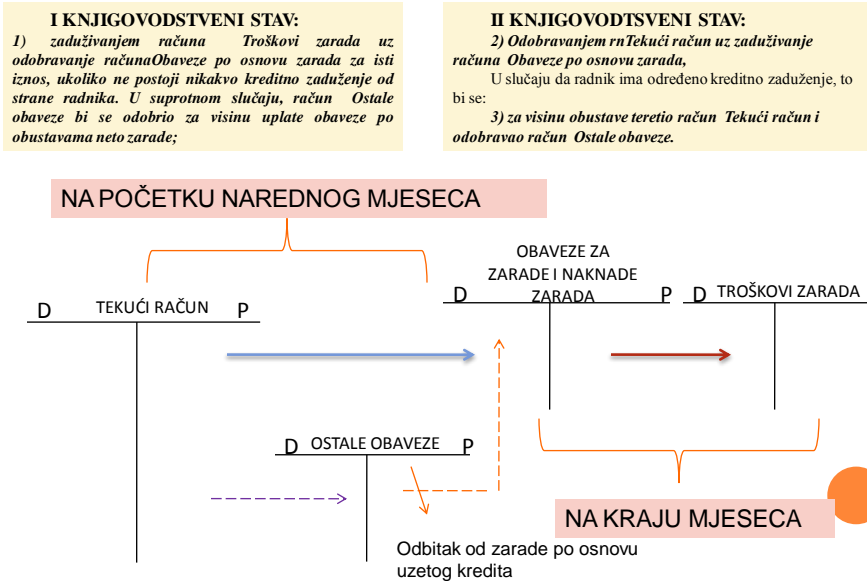
- *Na kraju svakog mjeseca vrši se obračun zarada i tako obračunate zarade se knjiže kao trošak tekućeg mjeseca!*
- *Za preduzeće obračunate bruto zarade imaju karakter **KRATKOROČNIH OBAVEZA** prema:*
 - *Zaposlenima (za visinu utvrdene neto zarade i naknade..);*
 - *Odgovarajućih društvenim (državnim) organima..*

POSTUPAK PRI OBRAČUNU I KNJIŽENJU TROŠKOVA LIČNIH ZARADA I NAKNADA ZARADA

KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE -ZBIRNO-

KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE

I KNJIGOVODSTVENI STAV:

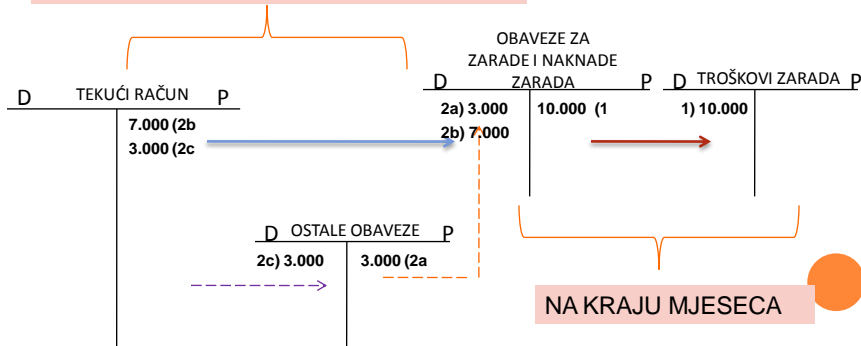
1) Obračunate su bruto zarade za mjesec novembar 2010.godine na iznos od 10.000€ (porezi su 4.000€ i doprinosi 1.500€)

2) Izvršiti isplatu ako se na administrativne zabrane odnosi 3.000€

NAPOMENA!

BRUTO PLATA=NETO PLATA+POREZI I DOPRINOSI

NA POČETKU NAREDNOG MJESECA

I KORAK: ANALITIČKA EVIDENCIJA OBRAČUN ZARADA MART 2011.GOD (MARKO MARKOVIĆ)

- Obračun zarade za koeficijent složenosti 3, za radnika koji je imao 10 godina radnog staža (po osnovu čega mu se zarada za minuli rad uvećava za 5%). Radnik ima puno radno vrijeme (176h)

koeficijent	Period 01.01 - 30.06.2011	Red.br	Stavke	% Iznos	Iznos
3	49,50 + 3 * 1,05 * 90	1	Porez	9% od bruto	29.97
		2	Doprinosi na teret zaposlenog :		79.92
		a)	Doprinos za fond PIO	15% od bruto	49.95
		b)	Doprinos za zdravstvo	8,5% od bruto	28.305
		c)	Doprinos za osiguranje od nez	0,5% od bruto	1.665
		3	Neto zarada (bruto -1 -2)		223.11
		4	Doprinosi na teret poslodavca		41.35
		a)	Doprinos za fond PIO	5,5% od bruto	18.32
		b)	Doprinos za zdravstvo	3,8% od bruto	12.65
		c)	Doprinos za osiguranje od nez	0,5% od bruto	1.67
		d)	Doprinos za SSS	0,2% od bruto	0.67
		e)	Doprinos za Privrednu komoru	0,27% od bruto	0.90
		f)	Doprinos za fond rada	0,2% od bruto	0.67
		g)	Doprinos za rehabilitaciju inv. lica npr do 5 zaposl.		6.48
		5	Prírez u Podgorici	15% od poreza	4.50

II KORAK: EVIDENCIJA (I KNJIGOVODSTVENI STAV) U DNEVNIKU

R.br.	Naziv konta i opis	Iznos	
		Duguje	Potraž.
1a)	Troškovi zarada i naknada zarada Obaveze za zarade i naknade zarada Obaveze za porez na zarade i naknade Obaveze za doprinose na teret zaposlenog	333	223,11 29,19 79,92
1b)	Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret poslodavca Obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca	45,84	45,84

VAŠ ZADATAK!
PROKNJIŽITI II KNJIGOVODSTVENI STAV-ISPLATA
ZARADA I NAKNADA ZARADA....

○ ?

540-TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Da li se amortizuju svi materijalni/nematerijalni oblici stalne imovine?

NE!

□ predstavljaju vrijednosni izraz **POSTEPENOG TROŠENJA** stalne imovine u procesu poslovnih aktivnosti preduzeća.

○ **MRS 16** “sistemska alokacija iznosa sredsava koji se amortizuje, tokom njegovog korisnog vijeka”

KOJA SU NAJVAŽNIJA PITANJA TROŠKOVA AMORTIZACIJE?

OSNOVICA ZA OBRAČUN

- NV, RV, RV...
- **MRS 16** “fer vrijednost naknade koja je data da bi se pribavilo sredstvo u vrijeme njegovog pribavljanja ili izgradnje”

VIJEK KORIŠĆENJA

- Tehničkotehnološke karakteristike, uslovi korišćenja i računovodstvena regulativa...
- ❖ **MRS 16** „vremenski period u kome se očekuje da će pravno lice koristiti sredstvo ili broj proizvoda ili sličnih jedinica, koje pravno lice očekuje da će biti proizvedeno tim sredstvom”

METODE OTPISIVANJA

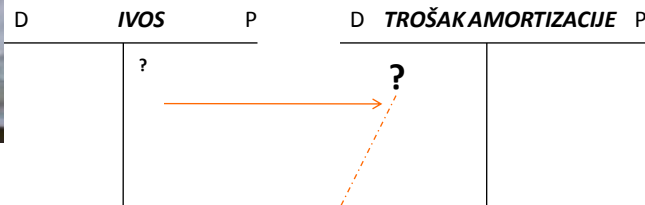
- a. **VREMENSKO OTPISIVANJE**
- b. **FUNKCIONALNO OTPISIVANJE**

NAPOMENA!
NOMENKLATURA OSNOVNIH SREDSTAVA PO
GRUPAMA I STOPAMA OTPISA DATE SU U
PRILOGU PREDAVANJA!

- *Odredbom člana 13. Stav 2. Zakona o porezu na dobit pravnih lica je propisano da su stalna osnovna sredstva za potrebe obračuna poreske amortizacije materijalna i nematerijalna sredstva (osim zemljišta i umjetničkih djela) čiji je vijek trajanja duži od jedne godine i čija vrijednost prelazi 300 Eura. Osnovna sredstva se razvrstavaju u pet grupa sa slijedećim stopama amortizacije:*

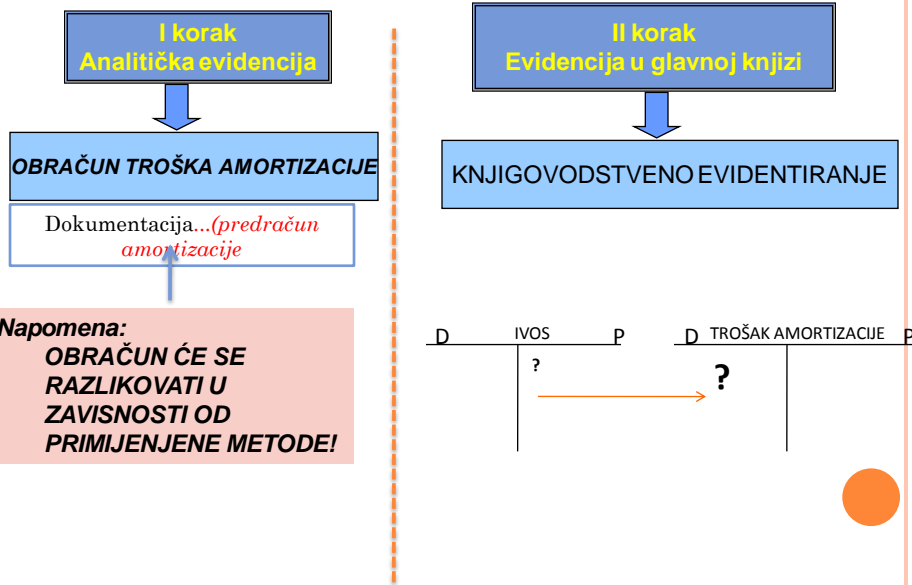
I grupa	5%
II grupa	15%
III grupa	20%
IV grupa	25%
V grupa	30%

KAKO NASTAJE TROŠAK AMORTIZACIJE I
NA KOM SE RAČUNU EVIDENTIRA?

- a. VREMENSKO**
OTPISIVANJE
b. FUNKCIONALNO
OTPISIVANJE

POSTUPAK PRI OBRAČUNU I KNJIŽENJU TROŠKA AMORTIZACIJE

METODA VREMENSKOG OTPISIVANJA

○ POJAM

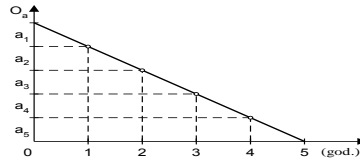
- osnovica za otpisivanje osnovnog sredstva **na odgovarajući način** raspoređi na cijeli vijek njegovog korišćenja!

○ METODE...

- **LINEARNOG OTPISIVANJA;**
- **DEGRESIVNOG OTPISIVANJA;**
- **PROGRESIVNOG OTPISIVANJA.**

METODA LINEARNOG OTPISIVANJA

- ✓ *ravnomjerno raspoređivanje osnovice za otpisivanje u **jednakim amortizacionim kvotama** na vrijeme korišćenja, odnosno vijek trajanja osnovnog sredstva.*
- ✓ *Najčešće se primjenjuje!*
- ✓ *Nedostaci:*
 - ✓ *Deformacija finansijskog rezultata!!!!*

Iznos T_a se može utvrditi:

$$\frac{\text{osnovica za otpis.}}{\text{procijenjeni vijek korišćenja}} \leftarrow \text{direktno}$$

$$\frac{\text{osnovica za otpis.} \times \text{stopa otpisa}}{100} \leftarrow \text{indirektno}$$

$$\text{Stopa otpisa} = \frac{100}{\text{procijenjeni vijek korišćenja}}$$

$$Amq/12$$

MJESEČNI IZNOS T_a

PRIMJER BR. 1...

- 1) Obračunati i proknjižiti trošak amortizacije (godišnji i mjesečni) primjenom proporcionalne metode, ukoliko je $V_t=5$ god., a $NV=10.000$.
1. Protumačiti dobijene vrijednosti!

$$a' = \frac{100}{5} = 20\%$$

Svake godine se umanjuje vrijednost sredstva za 20%

$$Amq = \frac{10.000 \cdot 20\%}{100} = 2.000$$

Svake godine se umanjuje vrijednost sredstva za 2.000€

$$amqm = \frac{2.000}{12} = 166,67$$

Svako mjesec se umanjuje vrijednost sredstva za 166,67€

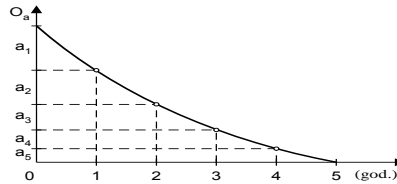
- Knjiženje na računima glavne knjige

D	P
	IVOS
	2.000 (1)

D	P
	TROŠAK AMORTIZACIJE
	1) 2.000

METODA DEGRESIVNOG OTPISIVANJA

- ✓ osnovica za otpisivanje raspoređuje na procijenjeni vijek trajanja po **opadajućim godišnjim iznosima amortizacije**, odnosno da je iznos **troškova amortizacije najviši u prvoj godini otpisa**, pa potom opada u drugoj itd., dok je najniži u posljednjoj godini vijeka korišćenja osnovnog sredstva!
- ✓ **PREDNOST:** primjena u inflatornim uslovima...

METODE:

- a) Aritmetičkodegresivno otpisivanje;
- b) Geometrijskodegresivno otpisivanje;
- c) Dvostrukodegresivno otpisivanje

METOD DVOSTRUKOG OPADAJUĆEG SALDA

- osnovica za obračun amortizacije služi **sadašnja vrijednost** osnovnog sredstva koja se obračunava kao razlika između NV i otpisane, odnosno amortizovane vrijednosti!
- Na promjenljivu osnovu (knjigovodstvenu sadašnju) vrijednost primjenjuje se fiksna stopa
- ❖ Razlog takve Amq :
 - ❖ U početnim godinama se sredstvo više koristi (najefikasnije je);
 - ❖ Tehnologija usljed koje sredstvo gubi upotrebnu vrijednost;

Napomena u pogledu obračuna troška amortizacije

1. Ukoliko je poznat broj godina (n) :

$$Amq = \frac{SV}{n} * 2$$

2. Ukoliko je poznata a' :

$$Amq = Sv * a'$$

PRIMJER BR.2...

1) Obračunati i proknjižiti trošak amortizacije (godišnji) primjenom metode dvostrukog opadajućeg salda ukoliko je $V_t=5$ god., a $NV=10.000$, $OV=2.000$

1. Protumačiti dobijene vrijednosti!

$$Am_{1q} = \frac{8.000}{5} \cdot 2 = 3.200$$

Prve godine se umanjuje vrijednost sredstva za 3.200

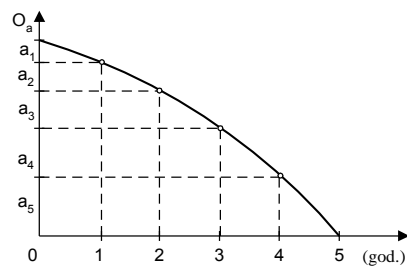
- Knjiženje na računima glavne knjige

IVOS	
D	P
	3.200 (1)

TROŠAK AMORTIZACIJE	
D	P
1) 3.200	

METODA PROGRESIVNOG OTPISIVANJA

- osnovica za otpisivanje raspoređuje na procijenjeni vijek trajanja po rastućim godišnjim iznosima amortizacije, odnosno da je iznos **troškova amortizacije najviši u posljednjoj godini otpisa**, dok je najniži u prvoj godini vijeka korišćenja osnovnog sredstva!

METODA FUNKCIONALNOG OTPISIVANJA

○ POJAM...

- ne uzima u obzir procijenjeni vijek korišćenja osnovnog sredstva i unaprijed određen tok kretanja amortizacionih kvota, već stvarno korišćenje osnovnog sredstva i ostvarene učinke u toku korišćenja!
- PITANJE:
 - Šta može da se javi kao učinak?
 - 1. Proizvedeni gotovi proizvodi;
 - 2. Norma časovi;
 - 3. Pređeni km;
 - 4. KwH
- ✓ PRIMJENA: varijabilna proizvodnja!
- ✓ SLABOSTI: dosta je teško procijeniti realnu vrijednost proizvodnje u toku Vt sredstva!

○ OBRAČUN...

osnovica za obračun amortizacije;

$$amq = \frac{Oam}{\sum Qm}$$

↓
 mogući ili planirani učinak sredstva u procijenjenom vijeku korišćenja.

$$amq \times Qs \leftarrow Amq$$

ostvareni učinak (proizvodnja) u periodu za koji se računa amortizacija.

PRIMJER BR.3...

- 1) Obračunati i proknjižiti trošak amortizacije (godišnji i mjesečni) primjenom funkcionalnog metoda ukoliko je planirana kilometraža automobila u toku njegovog vijeka trajanja 100.000km, NV=5.000€. U toku godine automobil je prešao 20.000km.
1. Protumačiti dobijene vrijednosti!

$$amq = \frac{5.000}{100.000} = 0,05$$

Svakim pređenim kilometrom se umanjuje vrijednost automobila za 5 centi

$$Amq = 0,05 \cdot 20.000 = 1.000$$

Svake godine se umanjuje vrijednost sredstva za 1.000€

$$amqm = \frac{1.000}{12} = 83,33\text{€/mjesec}$$

Svako mjesec se umanjuje vrijednost sredstva za 83,33 €

- Knjiženje na računima glavne knjige

D	IVOS	P
	1.000 (1)	

D	TROŠAK AMORTIZACIJE	P
1) 1.000		

PRIMJER OBRAČUNA AMORTIZACIJE U PORESKE SVRHE

AAAAAAAAAAAAAAAA

(Naziv poreskog obveznika)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(PIBmatični broj)

Obrazac OA

OBRAČUN AMORTIZACIJE OSNOVNIH SREDSTAVA

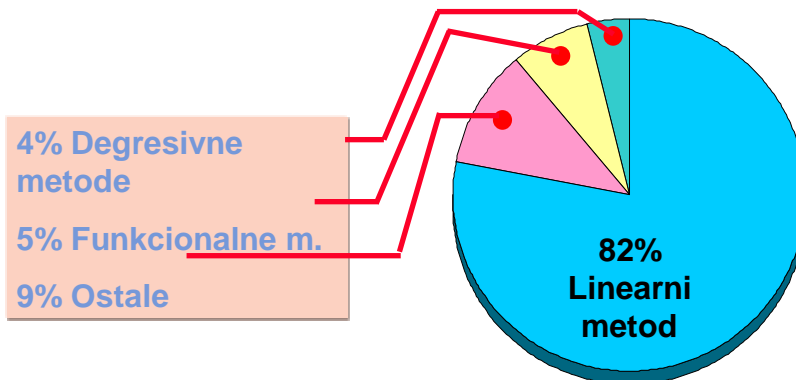
za period od 01.01.2009 do 31.12.2009

Broj grupe	Početni saldo	Kupovina sredstava koje sa stavljaju u upotrebu	Prodaja sredstava tokom godine	Neotpisana vrijednost (2+34)	Stopa %	Amortizacija (5x6)	Neotpisana vrijednost na kraju godine (57)
1	2	3	4	5	6	7	8
I							
1	1.245.356	145.567	5.880	1.385.043	5%	69.252	1.315.791
2	676.233			676.233	5%	33.812	642.421
3	622.890	17.900		640.790	5%	32.040	608.751
4	105.000	5.000		110.000	5%	5.500	104.500
II	172.096	54.266	0	226.362	15%	33.954	192.408
III	1.050.952	66.257	921	1.116.288	20%	223.258	893.031
IV	2.884	1.683	403	4.165	25%	1.041	3.123
V	2.953.573	1.393.065	0	4.346.637	30%	1.303.991	3.042.646
	6.828.984	1.683.737	7.203	8.505.518		1.702.848	6.802.671

Šef računovodstva

DIREKTOR

ZASTUPLJENOST METODA AMORTIZACIJE U PRIVREDNOJ PRAKSI (SAD)

53-TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

- predstavljaju novčani izraz trošenja određenih usluga drugih preduzeća, ustanova i usluga fizičkih lica, u situaciji kada preduzeće nije u mogućnosti da ih samostalno obavi ili pak ne na adekvatan i zadovoljavajući način
- Navedite neke troškove koji imaju karakter troškova proizvodnih usluga?

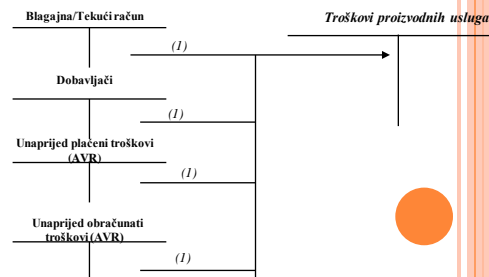

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA -PODJELA I KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE-

- **OBUHVATAJU:**
 - **530-Troškovi usluga na izradi učinaka** (troškovi zanatske, industrijske prerade, obrade...);
 - **531-Troškovi transportnih usluga** (PTT usluge, prevoza...);
 - **532-Troškovi usluga održavanja** (t.o. Nekretnina, potrojenja...);
 - **533-Troškovi zakupnine** (t.z. nekretnina, potrojenja...);
 - **534-Troškovi sajmova** (t. izlaganja robe, ...);
 - **535-Troškovi reklame i propagande** (oglasi u novinama...);
 - **536-Troškovi istraživanja...**
 - **...539**

Knjigovodstveno obuhvatanje troškova proizvodnih usluga se vrši:

1) **Zaduživanjem sintetičkog računa - Troškovi proizvodnih usluga i odobravanjem računa - Dobavljači za visinu izvršene usluge potvrđene fakturom; račun - Tekući račun/Blagajna zavisno od toga da li se usluga plaća u gotovu ili po nalogu za prenos (uplatu);**

55-NEMATERIJALNI TROŠKOVI

○ predstavljaju novčane izraze trošenja po osnovu veoma različitih vrsta naknada, neproizvodnih usluga, različitih vrsta dažbina i drugih nematerijalnih troškova!

○ **NAPOMENA:** nadoknađuju se iz prihoda koji su ostvareni prodajom!

○ **OBRAČUN:** na fakturama dobavljača...obračunima poreza, doprinosa, ugovorima...

○ Navedite neke troškove koji imaju karakter nematerijalnih?

NEMATERIJALNI TROŠKOVI OBUHVATAJU...

- **550-Troškovi neproizvodnih usluga** (advokatskih, konsalting, zdravstvenih...);
- **551-Troškovi reprezentacije** (izdaci za ugostiteljske usluge, ..davanje proizvoda..);
- **552-Troškovi premije osiguranja** (sredstava u transportu..);
- **553-Troškovi platnog prometa** (provizije i dr.naknade ...troškovi u vezi sa garancijama...)
- **554-Troškovi članarina** (u poslovnim i dr udruženjima...);
- **555-Troškovi poreza** (npr.na imovinu, na promet,...);
- **556-Troškovi doprinosa** (npr.troškovi socijanih doprinosa za vlasnike preduzeća...)
- **Ostali nematerijalni troškovi** (troškovi oglasa u dnevnoj štampi...)

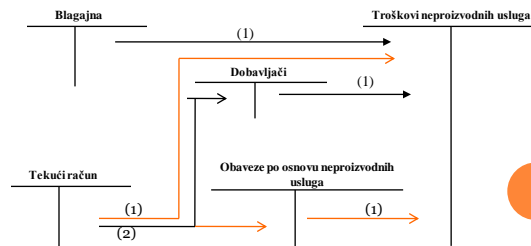
KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE NEMATERIJALNIH TROŠKOVA

Knjigovodstveno obuhvatanje promjena na računima nematerijalnih troškova se vrši na računima Nematerijalni troškovi i to na sljedeći način:

1) *iznos nastale obaveze se knjiži na teret računa Troškovi neproizvodnih usluga uz istovremeno odobravanje računa - Tekući račun, ukoliko je isplata izvršena nalogom za prenos; račun - Dobavljač, ukoliko je ispostavljena faktura za izvršenu uslugu i račun Blagajna - za plaćenu uslugu u gotovom, odnosno račun - Obaveze po osnovu neproizvodnih usluga - za visinu obračunatih poreza i doprinosa.*

Isplatom obaveze za obračunate poreze i doprinose kao i obaveze prema Dobavljačima se knjigovodstveno evidentiraju,

2) *odobravanjem računa - Tekući račun i zaduživanjem računa - Dobavljač, odnosno računa - Obaveze po osnovu neproizvodnih usluga.*

PRIMJER...

•Preduzeće je primilo izvod poslovne banke u kojem je evidentirano plaćanje provizije poslovnoj banci u iznosu od 10€.

D		TEKUĆI RAČUN		P		D		TROŠKOVI NEPR.USLUGA		P	
			10 (1)			1) 10					

PITANJA_?

